

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314211437
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5314211437.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. H., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov: matka K. J., nar. X.XX.XXXX, bytom K. č. XXXX, zastúpená advokátom Mgr. Michalom Grošaftom, so sídlom B., H. č. X, a otec J. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. č. XXX, o zvýšenie výživného, v konaní o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 6P/68/2014-81 zo dňa 5. mája 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 62 ods. 2, 3, 4 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 5C/183/01 zo dňa 20.6.2001, ktorým bolo určené výživné sumou 26,55 Eur, počnúc dňom 19.12.2014 tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého O. sumou 60,- Eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Zročné výživné za obdobie od 19.12.2014 do 5.5.2015 v sume 155,30 Eur uložil otcovi splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 10,- Eur počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka.

Proti rozsudku okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že otcovi bude uložená povinnosť platiť výživné v sume 100,- Eur mesačne. Súdom určené výživné v sume 60,- Eur mesačne sa odvolateľke javilo vzhľadom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca maloletého neprimerane nízke. Takto súdom určená výška výživného je nepostačujúca, a to ani na pokrytie nevyhnutných nákladov. Otec maloletého sa okrem platenia minimálneho výživného iným spôsobom nepodieľa na výžive dieťaťa a vôbec sa oň nezaujíma. Matka zabezpečuje starostlivosť o dieťa za finančnej pomoci svojho manžela a rodičov. Okresný súd nebral pri rozhodovaní do úvahy možnosti a schopnosti otca a jeho majetkové pomery. Otec nepreukázal, že by nemohol pracovať, ani nepreukázal zlý zdravotný stav alebo inú prekážku, ktorá by mu bránila dosahovať príjem, z ktorého by bol schopný platiť potrebné výživné, príp. doplniť si svoj príjem rôznymi brigádnickými prácami. Otec do augusta 2014 pracoval v spoločnosti NANOKON, s.r.o. kde poberal mesačnú mzdu vo výške 560,- Eur netto. Pracovný pomer ukončil z dôvodu zdravotných problémov, o čom však nepredložil žiaden doklad ani posudok lekára. Z uvedeného vyplýva, že otec sa bez vážneho dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania a tým aj vyššieho príjmu. Odvolateľka poukázala navyše na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/111/2014 zo dňa 8.6.2015 určil súd výživné otca na K. H., nar. XX.X.XXXX (brata maloletého) v sume 100,- Eur mesačne. Musel pritom vychádzať z rovnakej skutkovej situácie, ako je tomu v aktuálnej veci.

Účastníci sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) toto rozhodnutie zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p. a vec vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený.

Ak súd prvého stupňa v konaní postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku tým, že účastníkovi konania odoprel alebo znemožnil uplatnenie procesných práv, odvolací súd musí v každom prípade jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, osobitne také, ktorým ukladá nejakú povinnosť, odníme účastníkovi konania právo konať pred súdom, čo je jeden z dôvodov pre zrušenie rozhodnutia v odvolacom konaní (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Z uvedeného vyplýva, že súd je povinný pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí dodržať základné obsahové požiadavky formulované v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie je koncipované tak, aby jasne, stručne a zrozumiteľne v sebe zahrnulo všetky náležitosti uvedeného zákonného ustanovenia - vymedzenie predmetu konania, dôkaznej situácie a jej právne posúdenie. Súd je pri formulovaní odôvodnenia rozhodnutia viazaný predovšetkým požiadavkou stručnosti, presnosti, ako aj základnými princípmi logického myslenia.

V posudzovanej veci sa domáhala matka zvýšenia výživného na maloleté dieťa z pôvodne určenej sumy 26,55 Eur na sumu 150,- Eur mesačne. Poukazovala predovšetkým na obdobie 13 rokov, ktoré uplynuli od času, kedy bola realizovaná posledná úprava výživného na dieťa.

Prvostupňový súd sa podľa názoru odvolacieho súdu dostatočným spôsobom nevysporiadal so všetkými relevantnými otázkami, ktoré bolo nevyhnuté posúdiť na účely správneho rozhodnutia o podanom návrhu, ktorý nedostatok sa následne prejavil aj v nepostačujúcom odôvodnení rozhodnutia.

Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Podľa zistení krajského súdu nadobudol rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 11C/111/2014 zo dňa 8.6.2015 právoplatnosť, a to dňa 8.7.2015, vykonateľným sa stal 19.6.2015. Uvedeným rozhodnutím

okresný súd rozhodoval o vyživovacej povinnosti otca voči bratovi maloletého dieťaťa K. H., nar. XX.X.XXXX. Je zjavné, že súd tu musel vychádzať z rovnakých majetkových pomerov otca, ako je tomu v aktuálnej veci a vzhľadom na vek K. H., možno predpokladať, že potreby oboch synov nemôžu byť výrazne odlišné. Z hľadiska zachovania vyššie formulovaných princípov, keď v obdobnej hmotnoprávnej situácii treba trvať na obdobnom rozhodnutí, bude k uvedenému nevyhnutné vykonať dôkaz na zistenie obsahu spomínaného rozhodnutia Okresného súdu Čadca. Pokiaľ by tu neboli preukázané zvláštne okolnosti majúce za následok zvýšenú mieru potreby starostlivosti o K. H., nemohol by ani súd pristupovať v prebiehajúcom konaní k určeniu výšky vyživovacej povinnosti voči maloletému rozdielne.

Ako nedostatočné posúdil aj úvahy okresného súdu k otázke zárobkových pomerov otca. Nie je zjavné, z akej sumy príjmu súd prvého stupňa vychádzal. Pokiaľ poukazyval na nedostatočne preukázané dôvody ukončenia pracovného pomeru u skoršieho zamestnávateľa, znamenalo by to, že by bolo nevyhnutné za základ určenia výšky výživného zobrať príjem dosahovaný u tohto zamestnávateľa (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), a nie prezentovať úvahy o potrebe zabezpečenia brigádnickej práce a pod. Bez náležitého vyhodnotenia a preskúmania ostali tvrdenia otca, že od júla 2015 by mal so zamestnávateľom uzavrieť pracovnú zmluvu na dobu neurčitú. K uvedenému bolo nevyhnutné vykonať potrebné dokazovanie - ohľadom aktuálnej výšky príjmu, ako aj prísľubu stáleho pracovného pomeru s vyššou mzdou. Pokiaľ okresný súd akcentoval, že otec mal tvrdené skutočnosti preukazovať, uvedené neobstojí, keďže dôkaznú iniciatívu tu mal konajúci súd (§ 120 ods. 2 O.s.p.).

Na základe uvedeného dospel krajský súd k presvedčeniu, že závery formulované v napadnutom rozsudku sú nepostačujúceho pre správne rozhodnutie vo veci. Okresný súd nevykonal potrebné dokazovanie, nezaoberal sa otázkou výšky výživného, ktoré má otec platiť podľa iného rozhodnutia okresného súdu na svoje druhé dieťa, ani riadne neposúdil finančný základ, z ktorého vypočítal výšku výživného, čo sa prejavilo aj v nedostatočnom odôvodnení rozsudku. V ďalšom konaní okresný súd odstráni vytykané nedostatky, pričom prihliadne aj na fakt, že po vrátení veci už bude dieťa plnoleté.

Toto rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.